

Мета роботи: навчитися розробляти рекурсивні алгоритми і програмувати їх засобами мови C з використанням функцій.

Завдання. Переробити розроблений у лабораторній роботі № 8 алгоритм модульної структури, замінивши функцію, у якій для обчислення наближеного значення ряду використано цикл, рекурсивною функцією, також замінити функцію для введення і перевірки правильності введених даних з використанням циклів функцією з використанням кількох рекурсивних функцій. Функції для обчислення точного значення заданої функції і виведення результатів залишити без змін. Обмін інформацією здійснювати через параметри **без використання глобальних змінних**.

Коментарі в програмі обов'язкові (17-25%; не забувайте в коментарях писати **прізвище, групу, варіант, назву роботи**).

Звіт не оформляти — захищати будете повністю коментовану програму.

Варіанти завдань (номер варіанту відповідає номеру студента за списком)

Хоч ряди, для яких не вказано проміжок збіжності, збігаються на всій числовій прямій, при розрахунках брати проміжок $[-10, 10]$.

1. $\frac{1}{\sqrt{1-4x}} = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(2n)!x^n}{(n!)^2}$ при $x \in [-0,25; 0,25]$
2. $\cos x - 1 = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n x^{2n}}{(2n)!}$
3. $\cosh x - 1 = \frac{e^x + e^{-x}}{2} - 1 = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{x^{2n}}{(2n)!}$
4. $\frac{1}{(1-4x)\sqrt{1-4x}} - 1 - 6x = \sum_{n=2}^{\infty} \frac{(2n+1)!x^n}{(n!)^2}$ при $x \in [-0,25; 0,25]$
5. $1 + (x-1)e^x - \frac{x^2}{2} = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(n+1)x^{n+2}}{(n+2)!}$
6. $\frac{1}{2} - x - \frac{\sqrt{1-4x}}{2} = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(2n)!x^{n+1}}{(n!)^2(n+1)}$ при $x \in [-0,25; 0,25]$
7. $\cosh x = \frac{e^x + e^{-x}}{2} = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{x^{2n}}{(2n)!}$
8. $e^x - 1 = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{x^{n+1}}{(n+1)!}$
9. $x \cos 3x = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n 3^{2n} x^{2n+1}}{(2n)!}$
10. $\ln 2 - \ln(1 + \sqrt{1-4x}) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(2n+1)!x^{n+1}}{((n+1)!)^2}$ при $x \in [-0,25; 0,25]$
11. $\frac{1 - \sqrt{1-4x}}{2} = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(2n)!x^{n+1}}{n!(n+1)!}$ при $x \in (-0,25; 0,25)$
12. $\frac{e^x - e^{-x} + 2 \sin x}{4} = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{x^{4n+1}}{(4n+1)!}$
13. $\frac{1}{2} - \frac{\sqrt{1-4x}}{2} = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(2n)!x^{n+1}}{(n!)^2(n+1)}$ при $x \in [-0,25; 0,25]$
14. $\ln \frac{2}{1 + \sqrt{1-4x}} = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(2n-1)!x^n}{(n!)^2}$ при $x \in [-0,25; 0,25]$
15. $\frac{1}{(1-4x)\sqrt{1-4x}} = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(2n+1)!x^n}{(n!)^2}$ при $x \in [-0,25; 0,25]$
16. $1 + (x-1)e^x = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(n+1)x^{n+2}}{(n+2)!}$
17. $\frac{e^x - e^{-x} - 2 \sin x}{4} = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{x^{4n+3}}{(4n+3)!}$
18. $\frac{1 - 2x - \sqrt{1-4x}}{4} = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(2n+1)!x^{n+2}}{n!(n+2)!}$ при $x \in [-0,25; 0,25]$
19. $\frac{(1-4x)\sqrt{1-4x} + 6x - 1}{12} = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(2n)!x^{n+2}}{n!(n+2)!}$ при $x \in [-0,25; 0,25]$
20. $x - \sin x = \sum_{n=2}^{\infty} \frac{(-1)^n x^{2n-1}}{(2n-1)!}$
21. $\sin x - x = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n x^{2n+1}}{(2n+1)!}$
22. $\frac{e^x + e^{-x} + 2 \cos x}{4} = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{x^{4n}}{(4n)!}$
23. $e^{x^2} - 1 = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{x^{2n}}{n!}$
24. $\sinh x = \frac{e^x - e^{-x}}{2} = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{x^{2n+1}}{(2n+1)!}$
25. $\frac{(1-4x)\sqrt{1-4x} + 6x(1-x) - 1}{12} = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(2n+2)!x^{n+3}}{(n+1)!(n+3)!}$ при $x \in [-0,25; 0,25]$
26. $x \cos x = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n x^{2n+1}}{(2n)!}$
27. $(x-1)e^x + 1 = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{x^{n+2}}{n!(n+2)}$
28. $\sinh x - x = \frac{e^x - e^{-x}}{2} - x = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{x^{2n+1}}{(2n+1)!}$
29. $a^x = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(\ln a)^n x^n}{n!}$ ($a > 0, a \neq 1$)
30. $\sin x = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n x^{2n+1}}{(2n+1)!}$
31. $\cos x = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n x^{2n}}{(2n)!}$

Приклад використання рекурсивних функцій.

Рекурсивний алгоритм ведення даних з перевіркою правильності.

```
/* Введення значення x */
void vvid_x(double *x) {
    printf("Введіть значення x в межах від -10 до 10:  ");
    scanf("%lf",x);
    fseek(stdin,0,SEEK_END);
    if (*x<-10 || *x>10) {
        printf("\tневірне значення x\n");
        vvid_x(x);
    }
}
```

Обчислення наближеного значення функції $\sin x = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n x^{2n+1}}{(2n+1)!}$. Загальний член ряду

$a_n = \frac{(-1)^n x^{2n+1}}{(2n+1)!}$ можна подати рекурентною формулою $a_n = \frac{-x^2}{2n \cdot (2n+1)} a_{n-1}$ при $a_0 = x$.

```
/* Обчислення наближеного значення функції sin(x) */
double fiter(double x, double eps, int k) {
    int n;    // має бути не локальною змінною, а параметром
    n=0;     // при n=0 перший член ряду a0=x,
             // початкове значення суми s=a0=x,
             // множник -x*x/2. не залежить від n
    return x+sin_eps(&n, x, x, -x*x/2., eps, k);
}

/* Рекурсивне обчислення значення функції sin(x)
   з точністю eps, починаючи з другого доданка */
double sin_eps(int *n, double x, double an,
               double r, double eps, int k) {
    double s;    // накопичує результат обчислення
    (*n)++;     // номер ітерації (рекурсивного виклику)
    /* Обчислюються наступні члени ряду */
    an=r/(*n)/(2.*(*n)+1.)*an;
    if (fabs(an)>=eps && (*n)<k)    // умова продовження рекурсії
        s=sin_eps(n, x, an, r, eps, k);    // рекурсивне звернення
    else
        s=0;    // щоб при останньому зануренні повернути тільки an
    return s+an;
}
```

Також як зразки див. приклади 7.5.4 і 7.5.8 з "Алгоритми та структури даних. Основи алгоритмізації", 2022, стор. 255-266.